

Vergaderjaar 1983–1984 Nr. 201

15 972

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering met het oog op overdracht van strafvervolgingen door en aan Nederland, alsmede uitvoering van de desbetreffende Europese en Benelux-verdragen, wijziging van de Uitleveringswet en uitvoering van het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme en de Overeenkomst betreffende de toepassing van dat Verdrag tussen de lid-staten van de Europese Gemeenschappen

NADER GEWIJZIGD WETSVOORSTEL

15 juni 1984

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het mede met het oog op de uitvoering door Nederland van het Europees Verdrag betreffende de overdracht van strafvervolging van 15 mei 1972 (Trb. 1973, 84), het Verdrag tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden inzake het overnemen van strafvervolgingen van 11 mei 1974 (Trb. 1974, 184), het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme van 27 januari 1977 (Trb. 1977, 63) en de Overeenkomst betreffende de toepassing van het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen van 4 december 1979 (Trb. 1980, 14) wenselijk is het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering aan te vullen met bepalingen betreffende de overdracht en overname van strafvervolgingen aan en van vreemde staten, alsmede de Uitleveringswet te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

In het Wetboek van Strafrecht worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. Na artikel 4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4a. De Nederlandse strafwet is toepasselijk op ieder tegen wie de strafvervolging door Nederland van een vreemde staat is overgenomen op grond van een verdrag waaruit de bevoegdheid tot strafvervolging voor Nederland volgt.

- B. Artikel 68 wordt als volgt gewijzigd.
1. Het gestelde onder 2° wordt gelezen als volgt:
2°. veroordeling, indien een straf is opgelegd, gevolgd door gehele uitvoering, gratie of verjaring der straf.
 2. Toegevoegd wordt een derde lid, luidende:
 3. Niemand kan worden vervolgd wegens een feit dat te zijnen aanzien in een vreemde staat onherroepelijk is afgedaan door de voldoening aan een voorwaarde, door de bevoegde autoriteit gesteld ter voorkoming van strafvervolging.

C. Na artikel 77 wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 77bis. 1. Het recht tot strafvordering en het recht tot uitvoering van de straf vervallen door de overdracht van de strafvervolging aan een vreemde staat overeenkomstig de bepalingen van de derde afdeling van titel X van het vierde boek van het Wetboek van Strafvordering.

2. In het geval, bedoeld in het vorige lid, herleven het recht tot strafvordering en het recht tot uitvoering van de straf, indien de autoriteiten van de staat die de strafvervolging had overgenomen op die beslissing terugkomen of mededelen dat geen strafvervolging wordt ingesteld dan wel een ingestelde vervolging is gestaakt.

ARTIKEL II

In het Wetboek van Strafvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. Artikel 552m wordt als volgt gewijzigd.

Voor het eerste lid wordt het cijfer 1, voor het laatste lid het cijfer 3 geplaatst. Ingevoegd wordt een nieuw tweede lid dat luidt:

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een verzoek door autoriteiten van een staat die partij is bij het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme (Trb. 1977, 63) of bij de Overeenkomst betreffende de toepassing van dat Verdrag tussen de lid-staten van de Europese Gemeenschappen (Trb. 1980, 14) met betrekking tot een van de strafbare feiten, bedoeld in artikel 1 of artikel 2 van dat Europees Verdrag.

B. Aan titel X van het vierde boek wordt een afdeling toegevoegd, luidende:

DERDE AFDELING

Overdracht en overname van strafvervolging

§ 1. Overdracht van strafvervolging

Artikel 552t. 1. Indien de officier van justitie het in het belang van een goede rechtsbedeling gewenst acht, dat een vreemde staat een strafvervolging instelt tegen een verdachte terzake van een feit met de opsporing waarvan hij is belast, doet hij, onder overlegging – zo mogelijk – van het strafdossier, aan de Minister van Justitie een met redenen omkleed voorstel tot het uitlokken van een strafvervolging in die staat.

2. Indien een gerechtelijk vooronderzoek heeft plaatsgehad of indien voorlopige hechtenis is toegepast, doet de officier van justitie, die een voorstel doet ingevolge het vorige lid, de verdachte kennisgeven dat hij de vervolging terzake van het feit waarop dat onderzoek betrekking had of waarvoor de voorlopige hechtenis is toegepast voor overdracht naar een vreemde Staat heeft voorgedragen.

3. In geval van een kennisgeving als bedoeld in het vorige lid blijft een kennisgeving van niet vervolging achterwege.

4. Indien de beledigde partij te kennen heeft gegeven zich in het geding te willen voegen, kan een voorstel als bedoeld in het eerste lid slechts worden gedaan met haar schriftelijke instemming of, indien die instemming niet wordt verkregen, met machtiging van de bevoegde rechter. De machtiging wordt verleend op vordering van de officier van justitie en nadat de beledigde partij is gehoord, althans daartoe behoorlijk is opgeroepen.

5. Tegen een kennisgeving, bedoeld in het tweede lid, kan de verdachte binnen veertien dagen schriftelijk beklag doen bij het gerechtshof. De artikelen 12b, 12c, 12e, tweede lid, 12f en 12h-12n zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat waar in die artikelen wordt gesproken van de klager of de persoon wiens vervolging wordt verlangd, daaronder voor de toepassing van deze bepaling de verdachte dient te worden verstaan.

Artikel 552u. 1. Zo spoedig mogelijk na de ontvangst van een voorstel als bedoeld in het vorige artikel beslist de Minister van Justitie omtrent het daaraan te geven gevolg. Daarbij neemt hij, indien het verzoek tot strafvervolging aan de autoriteiten van de vreemde staat op een verdrag kan worden gegrond, de bepalingen van dat verdrag in acht.

2. Indien het voorstel betrekking heeft op een verdachte die zich in Nederland bevindt en die niet heeft verklaard met de overdracht van de strafvervolging in te stemmen, stelt de Minister van Justitie, zo hij voornemens is het voorstel te volgen, alvorens een beslissing te nemen de verdachte schriftelijk van dit voornemen in kennis. Daarbij wordt de verdachte medegedeeld, dat een beslissing op het voorstel van de officier van justitie niet eerder dan veertien dagen na de dagtekening van kennisgeving zal worden genomen.

3. Behoudens de gevallen waarin een toepasselijk verdrag anders bepaalt, wordt een verzoek tot strafvervolging aan de autoriteiten van een vreemde staat door tussenkomst van de Minister van Buitenlandse Zaken gedaan.

4. Een aan de autoriteiten van een vreemde staat gedaan verzoek tot strafvervolging kan uiterlijk tot de ontvangst van een kennisgeving omtrent de daarop in die staat genomen beslissing worden ingetrokken. Een dergelijk verzoek wordt ingetrokken wanneer het gerechtshof ingevolge het vijfde lid van artikel 552t beveelt dat de vervolging in Nederland zal worden voortgezet.

Artikel 552v. 1. Nadat hij een voorstel als bedoeld in artikel 552t heeft gedaan, kan de officier van justitie de strafzaak tegen de verdachte niet ter rechtzitting aanhangig maken noch overgaan tot tenuitvoerlegging van een in de zaak tegen de verdachte gewezen vonnis, behoudens in geval van

- a. afwijzing van het voorstel,
- b. intrekking van het verzoek tot strafvervolging aan de autoriteiten van de vreemde staat, of
- c. kennisgeving door de autoriteiten dat afwijzend op het verzoek is beslist dan wel een naar aanleiding van het verzoek ingestelde strafvervolging is gestaakt.

2. In dat geval trekt de officier van justitie een kennisgeving als bedoeld in artikel 552t, tweede lid, in. Van de intrekking doet hij mededeling aan de verdachte.

Artikel 552w. De Minister van Justitie geeft de officier van justitie, die een voorstel als bedoeld in artikel 552t heeft gedaan, schriftelijk kennis van de beslissing die hij terzake heeft genomen alsmede van door hem ontvangen mededelingen omtrent beslissingen van de autoriteiten van de vreemde staat naar aanleiding van het verzoek tot strafvervolging dat op voorstel van de officier van justitie is gedaan.

§ 2. *Overname van strafvervolging*

Artikel 552x. De officier van justitie die rechtstreeks van een buitenlandse autoriteit een verzoek ontvangt tot het instellen van een strafvervolging, brengt dat verzoek met de daarbij gevoegde stukken, onder overlegging van zijn advies, ter kennis van de Minister van Justitie.

Artikel 552y. De Minister van Justitie wijst een verzoek van een buitenlandse autoriteit tot het instellen van een strafvervolging aanstonds af, indien onmiddellijk kan worden vastgesteld dat

- a. het betrekking heeft op een vreemdeling, die zijn vaste woon- of verblijfplaats buiten Nederland heeft;
- b. het feit waarvoor de strafvervolging wordt verzocht
 - 1°. naar Nederlands recht niet strafbaar is;
 - 2°. van politieke aard is of met een strafbaar feit van politieke aard samenhangt;
 - 3°. een militair delict is;
- c. het recht tot strafvordering wegens het feit waarvoor de strafvervolging wordt verzocht naar Nederlands recht of dat van de staat waarvan het verzoek is uitgegaan door verjaring is vervallen;
- d. het verzoek tot strafvervolging dient om degene op wie het betrekking heeft te treffen in verband met zijn godsdienstige of politieke overtuiging, zijn nationaliteit, zijn ras of de groep van de bevolking waartoe hij behoort;
- e. strafvervolging in Nederland in strijd zou zijn met het bepaalde in artikel 68 van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 552z. Buiten het in het vorige artikel bedoelde geval zendt de Minister van Justitie het verzoek tot strafvervolging met de daarbij gevoegde stukken aan de officier van justitie bij de rechtbank van het arrondissement waar degene op wie het verzoek betrekking heeft zijn vaste woon- of verblijfplaats heeft. Deze toezending blijft achterwege, indien die officier van justitie reeds overeenkomstig het bepaalde in artikel 552x zijn advies aan de Minister van Justitie heeft uitgebracht.

Artikel 552aa. 1. De officier van justitie aan wie het verzoek tot strafvervolging overeenkomstig het bepaalde in het vorige artikel is toegezonden brengt zijn advies terzake ter kennis van de Minister van Justitie.

2. Degene op wie het verzoek betrekking heeft wordt daaromtrent door de officier van justitie gehoord, althans daartoe behoorlijk opgeroepen, indien het verzoek op een verdrag is gegrond en de bevoegdheid tot strafvervolging voor Nederland uit dat verdrag volgt.

Artikel 552bb. 1. Zo spoedig mogelijk na de ontvangst van het advies van de officier van justitie neemt de Minister van Justitie een beslissing, waarbij het verzoek tot strafvervolging wordt ingewilligd dan wel afgewezen.

2. De Minister wijst een verzoek in elk geval af, indien een van de in artikel 552y genoemde gronden blijkt te bestaan.

3. De Minister wijst voorts een niet op een verdrag gegrond verzoek af, indien tegen degene op wie het betrekking heeft naar het oordeel van het openbaar ministerie in Nederland geen strafvervolging kan plaats hebben wegens het ten laste gelegde feit.

4. Is het verzoek op een verdrag gegrond, dan neemt de Minister de daarin genoemde gronden voor afwijzing van een verzoek tot strafvervolging in acht.

Artikel 552cc. Alvorens zijn beslissing omtrent het verzoek tot strafvervolging te nemen, kan de Minister van Justitie de autoriteiten van de staat waarvan het verzoek is uitgegaan uitnodigen binnen een door hem te stellen termijn nadere inlichtingen te verschaffen, indien daaraan met het oog op de beslissing omtrent het verzoek behoefte bestaat.

Artikel 552dd. 1. Zolang het onderzoek op de terechtzitting nog niet is aangevangen, kan de Minister van Justitie de inwilliging van een verzoek tot strafvervolgning intrekken, indien uit het vooronderzoek of anderszins blijkt van omstandigheden die, waren zij bekend geweest ten tijde van de beslissing op het verzoek, tot afwijzing daarvan zouden hebben geleid.

2. De inwilliging van een verzoek tot strafvervolgning kan eveneens worden ingetrokken, indien de straf waartoe de verdachte is veroordeeld niet ten uitvoer kan worden gelegd.

Artikel 552ee. 1. De Minister van Justitie geeft van zijn beslissing op het verzoek tot strafvervolgning kennis aan de officier van justitie en de autoriteiten van de staat waarvan het verzoek is uitgegaan.

2. Hij stelt die autoriteiten ook in kennis van de uitkomst van de strafvervolgning die naar aanleiding van het verzoek is ingesteld.

Artikel 552ff. Een persoon te wiens aanzien in Nederland geen bevoegdheid tot strafvervolgning bestaat, kan niettemin worden aangehouden, voor zover een verdrag zulks toestaat. De artikelen 52–93 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 552gg. De stukken betreffende ambtshandelingen terzake van opsporing en vervolgning, die de autoriteiten van de staat waarvan het verzoek tot strafvervolgning is uitgegaan naar aanleiding van hun verzoek overleggen, hebben de bewijskracht die toekomt aan stukken betreffende overeenkomstige door Nederlandse ambtenaren verrichte handelingen, met dien verstande dat hun bewijskracht niet uitgaat boven die welke zij in de vreemde staat hebben.

Artikel 552hh. 1. Een verzoek tot uitlevering van een zich hier te lande bevindende persoon, die wordt verdacht van of is veroordeeld wegens een strafbaarfeit, bedoeld in een van de in het tweede lid genoemde bepalingen van Verdragen, wordt, indien dat verzoek afkomstig is van een Staat die gebonden is aan de bepalingen van het desbetreffende Verdrag en indien de uitlevering bij rechterlijke uitspraak ontoelaatbaar is verklaard of het verzoek bij ministeriële beschikking wordt afgewezen, beschouwd als een ingewilligd verzoek tot strafvervolgning.

2. Het eerste lid heeft betrekking op staffbare feiten, bedoeld in:
– artikel 1 van het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme (Trb. 1977, 63).

3. Op een verzoek als bedoeld in de laatste zinsnede van het eerste lid is het bepaalde in artikel 552y, aanhef en onder a, niet van toepassing.

4. Voorts is het bepaalde in artikel 552y, aanhef en onder b, 2e, niet van toepassing op verzoeken gegrond op het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme en op de Overeenkomst betreffende de toepassing van dat Verdrag tussen de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen (Trb. 1980, 14).

ARTIKEL III

In de Uitleveringswet wordt de volgende wijziging aangebracht.

In artikel 11 wordt, onder vernummering van de leden 3 en 4 tot respectievelijk 4 en 5, een nieuw derde lid ingevoegd, dat luidt:

3. Het eerste lid is niet van toepassing op uitlevering wegens een van de strafbare feiten, omschreven in artikel 1 van het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme (Trb. 1977, 63), aan een staat die gehouden is in een overeenkomstig geval uitlevering aan Nederland niet te weigeren wegens de politieke aard van het feit.

ARTIKEL IV

Deze wet treedt in werking op een nader bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Minister van Buitenlandse Zaken,